

عنوان:

اختیارات امام در عفو محکومان از دیدگاه فقه

مقارن

و

حقوق موضوعه ایران

تهیه و تألیف:

یاسر بهشتی زاده

ظاهر ستاری

ابوالفضل آشوغ

ویراستار علمی:

مریم سلیمانی

سرشناسه	: ستاری، طاهر، ۱۳۶۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: اختیارات امام در عفو محکومان از دیدگاه فقه مقارن و حقوق موضوعه ایران/ نویسندگان طاهر ستاری، ابوالفضل آشوغ، یاسر بهشتی-زاده.؛ ویراستار علمی مریم سلیمانی.
مشخصات نشر	: تهران: یاسر بهشتی-زاده، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۳۹ص: ۵/۱۳ × ۵/۲۱ س.م.
شابک	: ۹۷۸-622-00-0333-5 ریا: ۳۰۰۰۰
وضعیت فهرست	: فیبا
نویسی	
موضوع	: عفو بزهکاران و مجرمین (فقه)
موضوع	: Pardon (Islamic law)
موضوع	: عفو بزهکاران و مجرمین
موضوع	: Pardon
موضوع	: مجازات (فقه)
موضوع	: Punishment (Islamic law)
موضوع	: حقوق جزا (فقه) -- ایران
موضوع	: Crime law (Islamic law) -- Iran
شناسه افزودن	: بهشتی-زاده، یاسر، ۱۳۶۷ -
شناسه افزودن	: آشوغ، ابوالفضل، ۱۳۶۵ -
شناسه افزودن	: سلیمانی، مریم، ۱۳۶۵ -، ویراستار
رده بندی کنگره	: الف ۳۶۵/۳۸۱۹۵: ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	: ۳۷۵/۳۸۱۹۵
شماره کتابشناسی	: ۵۱۷۹۰۳
ملی	

عنوان : اختیارات امام در عفو محکومان از دیدگاه فقه مقارن و حقوق موضوعه ایران

یاسر بهشتی-زاده. طاهر ستاری، ابوالفضل آشوغ،

ویراستار علمی: مریم سلیمانی

ناشر: یاسر بهشتی-زاده، تهران ۱۳۹۷

تیراژ ۱۰۰۰

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۰-۰۳۳۳۳-۵

چاپ و صحافی: نگارش. تهران

طراح جلد و صفحه آرا: مصیب رادباره

فهرست مطالب

مقدمه ۱۱

فصل ۱. تبیین مفاهیم و مسائل مقدماتی ۱۳

- ۱-۱. مفهوم شناسی ۱۳
- ۱-۱-۱. امام ۱۴
- ۱-۲. محکوم ۱۷
- ۱-۱-۱. عفو: ۱۸
- ۱-۳-۱. از منظر فقه مقارن: ۲۰
- ۱-۲-۱. از منظر حقوق موضوعه ایران: ۲۱
- ۱-۱-۴. مقایسه ی نهو عفو با مفاهیم متقارب با آن: ۲۳
- ۱-۴-۱-۱. رصایت ۲۳
- ۱-۴-۲. صلح: ۲۳
- ۱-۴-۳. آزادی مشروط ۲۴
- ۱-۴-۴. صفح: ۲۴
- ۱-۴-۵. اغماض: ۲۵
- ۱-۴-۶. غفران: ۲۵
- ۲-۱. اختیارات امام ۲۶
- ۲-۱-۱. از منظر فقه مقارن: ۲۸
- ۲-۲-۱. از منظر حقوق موضوعه ایران: ۳۱

۱-۲-۲-۱. اختیارات رهبری در قانون اساسی قبل از

۲-۲-۲. اختیارات رهبری در قانون اساسی پس از

بازنگری ۳۳

۳-۱. اسباب سقوط مجازات..... ۳۷

۴-۱. پیشینی عفو محکوم..... ۳۹

۱-۴-۱. پیشینی عفو در شرایع گذشته..... ۳۹

۲-۴-۱. پیشینی عفو در قوانین باستان..... ۴۰

۵-۱. نگرش اسلام به مقوله عفو..... ۴۱

۱-۱. کاربرد و فلسفه عفو..... ۴۶

۷-۱. آثار فواید عفو..... ۴۷

۸-۱. اهمیت عفو..... ۵۱

۹-۱. تقوض حتماً عفو..... ۵۳

فصل ۲. عفو محکومان در دوره ماقبل

۱-۲. مشروعیت و موقعیت عفو در بین مذاهب اسلامی..... ۵۷

۲-۲. زمینه های اعطای عفو در فقه..... ۵۹

۱-۲-۲. توبه ی مجرم..... ۵۹

۲-۲-۲. مصلحت..... ۶۷

۳-۲. محدوده ی اختیارات امام در عفو محکومان..... ۶۹

۱-۳-۲. عفو در حدود..... ۷۰

۱-۱-۳-۲. تعامل عفو با محدودیتهای شرعی از منظر

حدود ۷۵

۱-۱-۳-۲. عفو و اصل غیرقابل گذشت بودن حدود..... ۷۵

۲-۱-۳-۲. عفو و اصل منع شفاعت در حدود..... ۷۸

۳-۱-۳-۲. عفو و فواید اجرای حد..... ۸۴

اقوال فقها در مورد عفو در حدود از سوی	۲-۱-۳-۲
حاکم	۸۵
عفو حدود به صورت کلی	۱-۲-۱-۳-۲
عفو حدود قبل از اقامه ی دعوی نزد	۲-۲-۱-۳-۲
حاکم:	۸۷
عفو حدود بعد از اقامه دعوی نزد حاکم:	۳-۲-۱-۳-۲
حق الله یا حق الناس بودن حد و تأثیر آن	۴-۲-۱-۳-۲
طریقه ی اثبات حد و شمول عفو:	۱-۲-۱-۳-۲
تخفیف و تبدیل در حدود:	۳-۱-۳-۲
عفو در تعزیرات:	۱-۳-۲
شفاعت در تعزیر:	۱-۲-۱-۳-۲
اقوال، منها در مورد اختیارات امام در تعزیر:	۲-۲-۳-۲
عفو نزد کسی که جنبه حق الناسی دارند:	۱-۲-۲-۳-۲
عفو تعزیراتی که جنبه حق اللهی دارند:	۲-۲-۲-۳-۲
عفو در قصاص:	۳-۳-۲
عفو امام در صورت رد او یا یی دم:	۱-۳-۳-۲
عفو امام در صورت عدم رد او یا یی دم:	۲-۳-۳-۲
تعزیر جانی در صورت عفو او یا یی دم:	۳-۳-۳-۲
تبدیل قصاص به دیه:	۴-۳-۳-۲
عفو در دیات:	۴-۳-۲
فصل ۳. عفو محکومان در حقوق موضوعه ایران	۱۳۶
جایگاه و پیشینه ی قانونی عفو محکوم در ایران:	۱-۳
زمینه های اعطای عفو در حقوق:	۲-۳

۱۴۲..... ۳-۳. اقسام عفو در حقوق ایران

۱۴۳..... ۱-۳-۳. عفو به اعتبار چگونگی اعطای آن

۱۴۳..... ۱-۱-۳-۳. عفو قانونی

۱۴۴..... ۲-۱-۳-۳. عفو قضایی

۱۴۷..... ۲-۳-۳. عفو به اعتبار منشأ صدور آن

۱۴۷..... ۱-۲-۳-۳. عفو عمومی:

مقام اعطاکننده و قلمرو اختیارات او در عفو

۱۵۰

عمومی

۱۵۸..... ۲-۱-۲-۳-۳. شروط عفو عمومی

۱۶۰..... ۳-۱-۱-۲-۳-۳. گسترهی عفو عمومی:

۱۶۱..... ۲-۱-۲-۳-۳. آثار عفو عمومی

۱۶۳..... ۱-۲-۳-۳. عفو عمومی در قوانین کیفری ایران

۱۶۵..... ۲-۲-۳-۳. عفو خصوصی:

مقام اعطاکننده و قلمرو اختیارات او در عفو

۱۶۸

خصوصی

۱۷۰..... ۲-۲-۲-۳-۳. شروط عفو خصوصی

۱۷۶..... ۳-۲-۲-۳-۳. گسترهی عفو خصوصی:

۱۷۷..... ۴-۲-۲-۳-۳. آثار عفو خصوصی

۱۸۰..... ۵-۲-۲-۳-۳. عفو خصوصی در قوانین کیفری ایران

۱-۵-۲-۲-۳-۳. عفو خصوصی در قانون مجازات

۱۸۰

عمومی

۲-۵-۲-۲-۳-۳. عفو خصوصی در قانون اساسی و قانون

مجازات اسلامی ۱۸۲

۳-۲-۳-۳. مقایسه ی عفو عمومی با عفو خصوصی ۱۸۳

۴-۳. فرایند اعطای عفو ۱۸۶

۳-۴-۱. پیشنهاد یا درخواست عفو: ۱۸۸

۳-۴-۲. وظایف کمیسیون استانی و مرکزی ۱۹۱

۳-۴-۳. مناسبت های عفو و تخفیف مجازات ۱۹۳

۳-۴-۴. اشخاص صالح برای عفو ۱۹۴

۳-۴-۵. نتیجه ی اعطای عفو ۱۹۶

۲۰۱

پیشنها ها

۲۰۲

پیوستها:

۲۱۵

منابع و مأخذ:

مقدمه

در بین مبین اسلام با توجه به جامعیت آن، همه‌ی احکامی که اشخاص در جامعه بدان نیاز دارند تبیین شده است. همه‌ی این احکام نیز برای رعایت مصالح و کمال دین و دنیا، گاه تشریع شده است که یکی از این احکام، مجازات‌هایی است که خداوند برای حفظ حقوق اشخاص و جلوگیری از تعدی مجرمین به حقوق دیگران تشریع نموده است. ولی از آنجا که مجازات در اسلام بیشتر به عنوان بازدارنده بودن و برای اصلاح مجرم وضع گردیده لذا اسلام تا جایی که امکان اصلاح مجرم وجود داشته باشد کیفیات مخففه و جهات مسقطه‌ای را برای مجازات‌ها در نظر گرفته است که یکی از این موارد، عفو محکوم می‌باشد.

در عصر حاضر، با توجه به گسترش جرایم و پرسدای زنااینها یکی از مباحثی که بررسی آن می‌تواند از تنش‌های موجود در جامعه تا حد

بسیاری بکاهد، موضوع عفو و گذشت می‌باشد. آیات و روایات فراوانی بر آثار مثبت عفو تأکید ورزیده‌اند. در حقیقت به نظر می‌رسد دلیل عمده‌ی توصیه‌های اکید به عفو، علاوه بر تأثیر این صفت انسانی در رشد و تکامل فردی، آثار نیک آن در رشد و بالندگی اجتماع است. با این مطالب اهمیت عفو و بخشش در زندگی اجتماعی روشن می‌شود.